

KPSS 2021

• ÖABT •

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ
SORU BANKASI

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

**ÖABT PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI**

ISBN 978-0-2020-0049-7

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

16. Baskı: 2021, Ankara

Proje-Yayın: Ümit Dilaver
Dizgi-Grafik Tasarım: Tolga Durğun
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Koza Yayın Dağıtım A.Ş.
Cevat Dünder Cad. No: 139
Ostim/ANKARA
Tel: (0312) 385 91 91

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 45553

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Değerli Okuyucularımız,

Elinizdeki bu kitap, Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Alan Bilgisi Testi (ÖABT-PDR) kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

ÖABT Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Tamamı Çözümlü Soru Bankası yayınımda 72 testten oluşan 1116 soru yer almaktadır. Kitap, çıkması olası soruların titizlikle incelenmesiyle ÖSYM formatına uygun sorular ve çözümleriyle bilgilerin açık ve anlaşılır olmasına dikkat edilerek hazırlanmıştır.

- * Özgün,
- * Güncel,
- * Öğrenme ve öğretme tekniklerine uygun,
- * Zaman kazandırıcı çözüm teknikleri içeren yapısıyla

sınava hazırlanmada öncü bir kitap olma amacıyla da hizmetinize sunulmuştur.

Yoğun bir araştırma ve çalışma sürecinde hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi **pegem@pegem.net** adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numarasına WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Başarılar...

TEMEL PSİKOLOJİ KAVRAMLARI.....	1
PSİKOLOJİK DANIŞMA KURAMLARI.....	40
PSİKOLOJİK DANIŞMA İLKE VE TEKNİKLERİ.....	77
DAVRANIŞ VE UYUM PROBLEMLERİ.....	117
BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ.....	158
GRUPLA PSİKOLOJİK DANIŞMA.....	204
MESLEKİ REHBERLİK VE KARIYER DANIŞMANLIĞI.....	230
PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİKTE ARAŞTIRMA.....	260
PDR'DE ARAŞTIRMA, PROGRAM GELİŞTİRME VE OKUL REHBERLİK HİZMETLERİ.....	272
MESLEK ETİĞİ VE YASAL KONULAR.....	319
CEVAP ANAHTARI.....	344

TEST I

1. Psikoloji, insan davranışlarının karmaşık yapısını anlamlandırmaya çalışan bir bilim dalı olup bu süreçte çeşitli yaklaşımlardan söz etmek mümkündür.

Aşağıdaki seçeneklerde yer alan yaklaşım ve görüşlerine ilişkin karşılaştırmalardan hangisi doğrudur?

- A) Yapısalcı yaklaşım – Zihnin yapısı yanında davranışın ve zihinsel yaşamın, organizmanın çevreye uyumunda ne gibi işlevleri bulunduğu-nun da incelenmesi gerektiğini savunur.
- B) Davranışçı yaklaşım – İnsanın her davranışının bir nedeni vardır. Özellikle erken yaşantıların analiz edilmesi ve bilinçaltındaki aksaklıkların incelenmesi, davranışı anlamlandırmada önemlidir.
- C) İşlevselci yaklaşım – Psikoloji, insan zihninin yapısını, öğelerini incelemelidir. Bu süreçte içe bakış ve iç gözlem gibi teknikler, davranışın anlamlandırılmasında önemlidir.
- D) Biyolojik yaklaşım – Her davranışın temelinde son derece karmaşık sinirsel oluşumlar yer alır. Beyinde gerçekleşen sinirsel oluşumlar dizisi kaslara geçer ve gözlenebilen davranışlar hâlinde dışarıya yansır.
- E) Psikodinamik yaklaşım – İnsanın doğumla başlayan ve ömür boyu süren fizyolojik, toplumsal ve psikolojik gereksinimleri vardır. Bunların karşılanamaması ruhsal yaşamın bütünlüğünü bozar. İnsan, gelişim gücünü kendinden alan, oluşum hâlindeki bir varlıktır.
2. Endokrin sistemde salgılarını doğrudan kana veya lenfe vererek vücudun başka bölgelerindeki hedef hücrelere ulaştıran iç salgı bezleri mevcuttur.

Buna göre aşağıda verilen iç salgı bezi ve salgıladığı hormona ilişkin seçeneklerden hangisi doğru değildir?

- A) Hipofiz bezi - Büyüme hormonu
- B) Tiroit bezi - Tiroksin
- C) Böbrek üstü bezi - İnsülin
- D) Pankreas bezi - Glukagon
- E) Epifiz bezi - Melatonin

3. Çocuk, bebekliğinin ortalarında, kendilik kişileştirme sürecinin yapı taşlarını oluşturan üç kişileştirmeyi (kötü-ben, iyi-ben ve ben değil) edinir.

Bu kişileştirmelerin ortaya çıktığı bilinç düzeyleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İyi ben – Bilinç
Kötü ben – Bilinç
Ben değil – Bilinçdışı
- B) İyi ben – Bilinç
Kötü ben – Bilinçdışı
Ben değil – Bilinçdışı
- C) İyi ben – Bilinçdışı
Kötü ben – Bilinç
Ben değil – Bilinçdışı
- D) İyi ben – Bilinç
Kötü ben – Bilinç
Ben değil – Bilinç
- E) İyi ben – Bilinçdışı
Kötü ben – Bilinçdışı
Ben değil – Bilinç

4. Uyarılma süreci ile ilgili aşağıdaki seçeneklerde yer alan ifadelerden hangisi doğru olamaz?

- A) Organizmanın alt duyum eşliğinin altında uyarılmasına veya uyarıcı miktarının azlığı sonucu oluşan duruma yetersiz uyarılma adı verilmektedir.
- B) Uyarıcının şiddetinde ya da özelliğinde bir değişiklik olmazsa organizma bir uyarıcıya ilişkin duyarlılığını kaybeder. Bu durum alışma olarak ifade edilir.
- C) İç ya da dış uyarıcıların organizmayı normal şiddet ve sürenin üzerinde etkilemesi sonucu ortaya çıkan durum aşırı uyarılma olarak tanımlanır.
- D) Bireyin bir işi başarabilmesinde ve motivasyonunda en etkin unsur aşırı uyarılmadır.
- E) Organizmanın alıştığı bir uyarıcının şiddetinde ya da özelliğinde bir değişiklik olduğunda ona karşı normal durumdakinden daha duyarlı hâle gelmesine duyarlılaşma adı verilmektedir.

5. Aşağıdakilerden hangisi beyin sapının bölümlerinden biridir?

- A) Beyincik
- B) Hipokampus
- C) Medulla
- D) Amigdala
- E) Talamus

6. Onur'a ders çalıştırmak için annesi sürekli farklı farklı hediyeler vadetmektedir. Bazen en sevdiği çikolata bazen de en yakın arkadaşıyla yapılacak güzel bir etkinlik. Bunlar olduğunda Onur bütün ödevlerini çok güzel bir şekilde yapmaktadır fakat olmadığı takdirde asla ödevleri ile ilgilenmemektedir.

Onur'un herhangi bir vaat olmaksızın ödevleri ile ilgilenmesini sağlamak için Onur'a aşağıdakilerden hangisinin kazandırılması gerekmektedir?

- A) Hazırbulunuşluk
B) Özyeterlik
C) Disiplin
D) İçsel motivasyon
E) Dışsal denetim odağı

7. Psikoloji alanından mezun olan Sertaç, tutum, kişilik, zekâ gibi doğrudan gözlemlenmesi mümkün olmayan insani özelliklerin dolaylı olarak ölçülmesiyle ilgili ölçme araçlarının geliştirilmesi ve bunların geçerlik ve güvenilirliklerinin sağlanması alanında çalışmalar yapmayı planlamaktadır.

Sertaç'ın uzmanlaşmak istediği alan aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Klinik Psikoloji
B) Psikopatoloji
C) Psikofarmakoloji
D) Psikometri
E) Endüstri Psikolojisi

8.

- I. Sinir sisteminin işleyen ve bilgi transfer eden elemanları, sinir hücreleridir.
II. Sinir hücreleri arasındaki bağlantıları sağlayan dallardır.
III. Bir sinir hücresinden bir başka sinir hücresine mesaj aktarımını sağlayan birleşme yerleridir.
IV. Sinir hücreleri arasında bilgi göndermek ya da almak için işaret veren kimyasal habercilerdir.

Sinir sisteminin işleyişine ilişkin yukarıda verilen tanımların kavramsal karşılığı sırasıyla aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Dendrit – Soma – Akson – Nöron
B) Nöron – Dendrit – Sinaps – Nörotransmitter
C) Akson – Nöron – Dendrit – Sinaps
D) Soma – Sinaps – Nörotransmitter – Dendrit
E) Nöron – Sinaps – Nörotransmitter – Akson

9. "Deniz", çocuğu boğularak ölen bir kadın için korku, üzüntü, sıkıntı kaynağı olarak algılanırken; yüzme sporu ile uğraşan bir sporcu için eğlenceli anlar, mutluluk ve sevinç kaynağı olarak algılanır.

Bu durum algıyla ilgili aşağıda yargıların hangisinin kanıtı olabilir?

- A) Birey uyarıcılar arasında seçim yapabilir.
B) Şiddeti artan uyarıcıların algılanma olasılığı daha yüksektir.
C) Algı önceki yaşantılardan etkilenir.
D) Birey ihtiyaç duyduğu uyarıcıyı daha önce algılar.
E) Uyarıcılar organizma tarafından bir bütün olarak algılanır.

10.

- I. Birinin kolumuza dokunduğunu hissetmemiz.
II. Yediğimiz bir yemeğin baharatlı olduğunu anlamamız.
III. Ani bir gürültü duyduğumuzda irkilmemiz.
IV. Kokladığımız bir çiçeğin gül olduğunu anlamamız.

Yukarıda yer alan örnekler sırasıyla aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Refleks	Duyum	Algı	Duyum
B)	Duyum	Algı	Refleks	Algı
C)	Refleks	Algı	Duyum	Algı
D)	Algı	Duyum	Refleks	Duyum
E)	Duyum	Algı	Refleks	Duyum

11. Üniversitede insan ilişkileri dersine giren bir öğretim üyesi öğrencilerine kişisel gelişim ile ilgili bir kitap okumalarını ve okudukları kitap ile ilgili bir değerlendirme raporu yazmalarını ödev olarak vermiştir. Öğretim üyesi, ödevleri incelerken aynı kitabı okuyan farklı bireylerin ilgi alanlarına bağlı olarak kitabı değerlendirdiklerini fark etmiştir.

Bu durum aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanabilir?

- A) Algıda bütünlük
B) Algı yanılısaması
C) Algıda değişmezlik
D) Algıda örgütlenme
E) Algıda seçicilik

12. Güdülenme süreci davranışı gerçekleştirmek için organizmayı harekete geçiren temel enerji olarak tanımlanırken istekleri, arzuları, gereksinmeleri, dürtüleri ve ilgileri kapsayan genel bir kavramdır.

Güdülenme sürecinde yer alan ögelerin uygun dizilimi aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru olarak verilmektedir?

- A) Dürtü – İhtiyaç – Güdü – Davranış – Hedefe varma – Rahatlama
- B) Dürtü - İhtiyaç – Güdü – Hedefe varma – Davranış– Rahatlama
- C) İhtiyaç – Dürtü – Güdü – Davranış – Hedefe varma – Rahatlama
- D) İhtiyaç – Dürtü – Güdü – Hedefe varma – Davranış– Rahatlama
- E) İhtiyaç – Güdü – Dürtü – Hedefe varma – Davranış– Rahatlama

13. "Sosyal bir varlık olan insanın davranışlarının çoğu sosyal evre tarafından şekillenmektedir. Eğer bir insan bir davranışı inanarak değil de sosyal etkiye, otoriteye uymak için yapıyorsa o davranış otorite olmadığında snme eğilimi göstermektedir."

Aşağıdaki seçeneklerden hangisinde otoriteye uyma davranışına uygun bir örnek değildir?

- A) Bir gencin dedesi odadan çıktığında hemen bacak bacak üzerine atması
- B) Bir sürücünün radar olmadığını bildiği bir alanda hız yapması
- C) Bir genç kızın dizide hayranı olduğu kızlar gibi giyinmesi
- D) Bir ğrencinin ğretmeni sınıftan çıktığında test çözmeyi bırakması
- E) Bir çalışanın patronu olmadığı günler içe geçmesi

14.

- Bir metnin nasıl daha iyi akılda tutulabileceğine ilişkin stratejiler geliştirme
- Saldırganca ya da fedakarca davranışların nedenlerini ortaya koyma
- Küçük ocukların yapamadığı şeyleri büyük çocukların nasıl yapabildiğini açıklama
- Mekansal değişikliklerin insan davranışlarını nasıl etkilediğini ortaya koyma

Yukarıda verilen durumlar psikolojinin alt dalları ile ilişkilendirilirse aşağıda yer alan hangi alt dala ilişkin bir ifade bulunmamaktadır?

- A) evre psikolojisi
- B) Gelişim psikolojisi
- C) Sosyal psikoloji
- D) Endüstri psikolojisi
- E) Deneysel psikoloji

15.

- Yapılan bir araştırmada, 9 aylık bebeğin oyuncaklarıyla oynayışını öğrencilerine video aracılığıyla göstermiş ve ğrencilerinin yarısına bu bebeğin kız, yarısına da erkek olduğunu söylemiştir. Bunun sonunda iki grubun da bebeği algılayışı birbirinden farklı olmuştur. Üstelik, bebeğin davranışları aynı iken öğrencilerin yarısı kız yarısı erkek bebeğe uygun algılamalarda bulunmuşlardır.
- Yapılan bir araştırmada deneklere farklı partilerin liderlerinden aynı metni okumaları istenir. Bu metni dinleyen taraftarlar oy verdikleri partinin liderlerinin doğru şeyler söylediğini ve ona güvendiğini ancak liderin dürüst olmadığını ve güven vermediğini söyler.

Yukarıda yapılan araştırmalarla ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenebilir?

- A) Figür ya da fon olma durumu bazen değişik algılara yol açar.
- B) Bireysel algılamalarda fiziksel evre daha etkilidir.
- C) Bireyin algıları üzerinde toplumsal kurallar etkilidir.
- D) Bireysel kendi özelliklerine dayalı olarak farklı algılamalar gerçekleştirebilir.
- E) Bireylerin beklenti, tutum ve n yargıları algılamada etkilidir.

16. Tren yolculuğu sırasında trenin gidiş yönünün tersine oturmamız nedeniyle görüntü bozulmuş olmasına rağmen gördüğümüz manzarayı zihinsel anlamda hiç bir karışıklık yaşamadan gerçeğine uygun şekilde algılarız.

Yukarıda verilenlere göre zihnimizin hiç bir karışıklık yaşamadan gördüğü şeyleri gerçeğe uygun şekilde algılaması aşağıda verilenlerden hangisi ile açıklanır?

- A) Algı yanılması
- B) Algı değişmezliği
- C) Seçici dikkat
- D) Nispi büyüklük
- E) Algısal değişim

ÇÖZÜMLER

1. A seçeneği yanlıştır; çünkü bu seçenekte ifade edilenler İşlevselci yaklaşımın (Fonksiyonalizm) görüşleridir.

B seçeneği yanlıştır; çünkü bu seçenekte ifade edilenler psikodinamik yaklaşımın görüşleridir.

C seçeneği yanlıştır; çünkü bu seçenekte ifade edilenler yapısalcı yaklaşımın (Strüktüralizm) görüşleridir.

D seçeneği doğrudur; çünkü biyolojik yaklaşım insan davranışını biyolojik süreçlerle, karmaşık sinirsel oluşumlarla açıklamaktadır.

E seçeneği yanlıştır; çünkü bu seçenekte ifade edilenler Hümanistik yaklaşımın görüşleridir.

Cevap D

2. Endokrin sistemde bulunan iç salgı bezleri ve salgıladıkları hormonlar şunlardır:

Hipofiz Bezi: Büyüme hormonu

Tiroit Bezi: Tiroksin hormonu

Böbreküstü Bezi: Adrenalin, noradrenalin

Pankreas Bezi: İnsülin, glukagon

Epifiz Bezi: Melatonin

Eşeyesel Bezler: Testosteron, progesteron, östrojen

Cevap C

3. İyi-ben ve kötü-ben kişileştirmeleri büyük oranda bilinç düzeyinde yer alır. Sullivan'ın tanımladığı üçüncü ben-kışileştirmesi olan ben-değil kişileştirmesi ise bilinçdışıdır. Çocuklukta yaşanan yoğun kaygılar ben değil kişileştirmelerinin gelişmesine neden olur. Bu kişileştirmeler genelde bilinçdışında olan kişiliğin belirsiz ve korku, endişe yaratan yönüdür.

Cevap A

4. "Bireyin bir işi başarabilmesinde ve motivasyonunda etkin unsur aşırı uyarılmadır" ifadesi doğru kabul edilemez. Çünkü organizmanın harekete geçmesinde, motivasyonunda aşırı uyarılma en etkin unsur değildir. Aşırı uyarılma bireyde genelde huzursuzluk ve gerginlik yaratır. Harekete geçme, motivasyon, eylemde bulunma için belirli bir düzeyde uyarılmışlık olması gerekir. Yetersiz ve aşırı uyarılma, öğrenmede olumsuz bir etki bırakır.

Cevap D

5. Beyin sapının bölümleri

- Orta beyin
- Pons
- Medulla

Cevap C

6. Onur, ödevlerini yapmak için sürekli ödüllere, sevdiği etkinliklerle dışsal olarak motive edilmektedir. Bu yüzden de bu dışsal motivasyon kaynakları olmadığında ders çalışmamakta, ödevlerini yapmamaktadır. Onur'un ihtiyacı olan şey, içsel motivasyondur.

Cevap D

7. Psikometri, davranışların ölçülmesi ve değerlendirilmesi, istatistik yöntemlerinin psikolojiye uygulanması, davranışın açıklanması ve yorumlanmasında yararlanılabilecek matematiksel modellerin geliştirilmesi ile ilgili bir bilim dalı. Bir diğer adı psikometrik psikolojidir.

Psikoloji biliminde tutum, kişilik, zekâ, yetenek gibi doğrudan gözlemlenmesi pek mümkün olmayan insan özelliklerinin dolaylı olarak ölçülmesine imkân sağlayacak test, envanter, ölçek, anket gibi ölçüm araçlarının geliştirilmesine ve bunların geçerlik ve güvenilirliklerinin belirlenmesine ihtiyaç duyulur.

Cevap D

8. Sinir sisteminin işleyen ve bilgi transfer eden elemanları, bir başka deyişle sinir hücreleri, nöron olarak ifade edilir. Sinir hücreleri arasındaki bağlantıları sağlayan dallar dendrit olarak ifade edilir. Bir sinir hücresinden bir başka sinir hücresine mesaj aktarımını sağlayan birleşme yerleri sinaps olarak ifade edilir. Sinir hücreleri arasında bilgi göndermek ya da almak için işaret veren kimyasal haberciler nörotransmitter olarak ifade edilir.

Cevap B